

Vi skal stoppe med at smide så meget mad ud

Danskerne er blevet mere opmærksomme på **madspild**. Men vi smider stadig alt for meget mad ud. Hvor stort er problemet? Og hvordan kan du hjælpe? Læs mere her.

Skrevet af Kasper Baatrup

Danskerne er blevet bedre til at leve **bæredygtigt**. Det gælder også, når det kommer til madspild. Men selvom det går fremad, ender alt for meget af den mad, som vi køber, i **skraldespanden**.

I 2017 **gik** 247.000 tons fødevarer **til spilde** hjemme hos danskerne.

Men det er ikke kun i private hjem, at mælk, brød, tomater og andre fødevarer går til spilde. Det sker også i butikkerne. Madspild sker også **under transport**.

Når eksempelvis appelsiner og avocadoer skal til Danmark, bliver de kørt, sejlet eller fløjet **langvejs fra**. En stor del af lasten når at blive dårlig, inden den når frem.

Vi bruger meget CO₂, når vi producerer og transporterer fødevarer. Hvis det bare ender som affald, bruger vi unødvendigt meget CO₂.

I Danmark **går** 700.000 tons fødevarer **tabt** hvert år.

International madspildsdag

Men det er ikke kun i Danmark, at madspild er et problem. Hvert år går 88 millioner tons fødevarer til spilde verden over.

FN mener, at det tal skal ned på det halve inden 2030.

FN har også lavet en international dag for madspild. Det er den 29. september. Det er det også i Danmark

På denne dag er der nogle arrangementer, hvor folk diskuterer, hvordan man kan gøre noget ved problemet. På dagen er der fokus på, hvordan man hjælper, uanset om man er barn, voksen, privat eller offentlig **virksomhed**.

madspild:
food waste

bæredygtigt:
sustainably

en skraldespand:
a dustbin

at gå til spilde:
to go to waste

under transport:
during transportation

langvejs fra:
from far away

at gå tabt:
to be lost

en virksomhed:
a company

Mange virksomheder arbejder allerede for at **undgå** madspild. Det sker i det frivillige fællesskab 'Danmark mod madspild'.

at undgå:
to prevent

Men hvad kan du selv gøre? Her får du fire gode råd til at undgå madspild.

- Spis lokale produkter. De bliver ikke så let dårlige under transport, fordi de ikke skal så langt.
- Brug **rester**, når du laver mad. Du skal selvfølgelig ikke bruge for gamle varer. Hold øje med **holdbarheden**.
- **Opbevar** maden ved den rigtige temperatur, så du smider mindre mad ud, der er blevet dårlig.
- **Køl** madrester, der skal gemmes, hurtigt **ned**.

rester:
leftovers

holdbarhed:
deterioration

at opbevare:
to store

at køle ned:
to cool down

Kilder: Fødevarestyrelsen, Jyllands-Posten, Dansk Erhverv, stopspildafmad.dk

Fortæl kort hvad I kan se på billederne til artiklen.

Gruppearbejde:

- a. Hvad betyder ordet 'Madspild'?
- b. Smider I selv meget mad ud?

Hvad betyder de markerede ord i sætningerne fra artiklen?
Tal også om, hvad hele sætningen betyder.

Danskerne er blevet bedre til at leve **bæredygtigt**.

Men selvom det **går fremad**, **ender** alt for meget af den mad, som vi køber, i skraldespanden.

Madspild sker også **under transport**.

En stor del af **lasten** når at blive dårlig, inden den når frem.

I Danmark går 700.000 tons **fødevarer** tabt hvert år.

Hvert år **går** 88 millioner tons fødevarer **til spilde** verden over.

Mange virksomheder arbejder allerede for at **undgå** madspild.

4

Gruppearbejde:

Tal sammen om, hvad der er de vigtigste 2-3 pointer i artiklen. Fremlæg i plenum.

5

I artiklen står der; '**Vi skal stoppe med at smide så meget mad ud**'.

Hvad betyder 'at stoppe med'? Brug DDO til hjælp. Skriv en sætning med de forskellige konstruktioner med 'stoppe'.

at stoppe: _____

_____

at stoppe med: _____

_____

at stoppe op: _____

_____

at stoppe til: _____

_____

6

I grupper:

Tal sammen om, hvad nedenstående ord og konstruktioner med 'at gå' betyder (alle er fra artiklen). Brug DDO til hjælp. Definitionerne evalueres i plenum.

at noget **går** fremad

at noget **går** til spilde

at noget **går** tabt

at und**gå** noget

7

Diskussion i plenum:

Synes I at det er en god ide, at FN har lavet en international dag for madspild den 29. september? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvorfor tror I, at der smides så meget mad ud?

8

Nogle folk undgår madspild ved 'at skralde'.
Læs definitionen af 'at skralde' nedenfor'

Skraldning er betegnelsen for at gennemse affald, sædvanligvis fra butikker, supermarkeder og lign., med det formål at finde stadig brugbare varer, som oftest madvarer. Ordet bruges oftest som verbum, 'at skralde'... Fænomenet har de sidste år vundet større udbredelse i Danmark, og særligt i de større byer som Aalborg, Århus og København.

Kilde: Skraldning - Wikipedia, den frie encyklopædi

8

Tal sammen i grupper om:

- a. Hvad betyder det 'at skralde'?
- b. Kender I nogen der skralder?
- c. Synes I at det er en god ide at skralde?
- d. Tror I at det er lovligt at skralde?
(se svaret her: Er det ulovligt at skralde? - Darkdenmark.dk)
- e. Kunne I selv finde på at skralde? Hvorfor/Hvorfor ikke?

I artiklen står disse fire råd til at undgå madspild.
Skriv selv et par ekstra punkter (husk at verbet skal stå i imperativ fordi det er et råd, fx spis/husk/gem).

1. Spis lokale produkter. De bliver ikke så let dårlige under transport, fordi de ikke skal så langt.
2. Brug rester, når du laver mad. Du skal selvfølgelig ikke bruge for gamle varer. Hold øje med holdbarheden.
3. Opbevar maden ved den rigtige temperatur, så du smider mindre mad ud, der er blevet dårlig.
4. Køl madrester, der skal gemmes, hurtigt ned.
